

СУЗАНЕ ШМИТ

ПАЗАР БЕЗ МОРАЛ

Сузане Шмит

ПАЗАР БЕЗ МОРАЛ

ФИАСКОТО
НА МЕЖДУНАРОДНИЯ
ФИНАНСОВ ЕЛИТ

Susanne Schmidt

*Markt ohne Moral: Das Versagen der internationalen
Finanzelite*

© 2010 Droemersch Verlagsgesellschaft Th. Knaur Nachf.
GmbH & Co. KG, München

© Светлана Старирадева, превод, 2015 г.

© Станислав Иванов, корица, 2015 г.

© Книгоиздателска къща „Труд“, 2015 г.

ISBN 978-954-398-337-7

Превод от английски
Светлана Старирадева

Книгоиздателска къща **труд**
София, 2015

Предговор

Вече почти две години сме здраво впримчени от дълбоката финансова криза и от последвалата я глобална рецесия. Отсам и отвъд Атлантическия океан безработицата главоломно се повиши на десет процента, като в Европа продължава да нараства. Общият икономически прираст през миналата година е намалял с около четири процента в еврозоната, а в Германия – с цели пет. Бюджетният дефицит във Великобритания е приблизително 13 % от БВП (брутния вътрешен продукт), в САЩ – 11, в Германия – все още 3. Какво ще се случи с нас в близко или по-далечно бъдеще? Не знаем. Как се стигна дотук, какви грешки допуснаха хората и системата, какво трябва да се направи, за да се избегнат подобни катастрофи занаяпред? Това са основните въпроси, които разглежда тази книга.

Почти половината си живот работих в Лондонското сити, а през последните две години все се питам: какво са си мислели bankerите, като са изобретили цялата тази отрова? Знаеха ли какво правят? На никого няма да му хрумне да произвежда боклук само за да го продава скъпо, дори и на bankerите. Защо тогава

всички тези прекрасни и иновативни финансови продукти се превърнаха в хартия за рециклиране, защо сме седнали върху огромното смрадливо сметище от високо котиращи се някога ценни книжа? Как стана възможно безгрижният ламтеж на финансовите мениджъри към все повече облаги и по-високи бонуси да тласне света към такава катастрофа? И къде бяха хората, чиято задача е да следят какво вършат банкерите? На криеница ли са си играли?

По цял свят земята под нозете ни се разтрепери, по цял свят настъпи дълбока рецесия, по цял свят нарасна безработицата, по цял свят финансовите министри са изправени пред планини от дългове. И всичко това заради представителите на една единствена професия и тяхната страст към играта на руска рулетка? И сега, когато всичко излиза на светло, когато е време да се плаща за прегрешенията, нима пристрастите се към риска отново казват: *Business as usual*¹? Не може да бъде. Да приготвим ли тогава специалните сребърни куршуми? Това са някои от въпросите, които си задавам като гражданин и данъкоплатец. Вероятно на подобни въпроси търсят отговор милиони други хора.

Идеята да напиша книга за всички тези въпроси и възможните им отговори във връзка с финансовата криза се появи, когато през март 2009 г. приключи ежедневното ми пътуване до Лондонското сити. Или казано в прав текст: когато наред с банковата криза изгубих работата си в Ситито. Над тридесет години заемах различни длъжности във финансовия сектор в Лондон. Та финансовата криза, значи, ме засегна и в

¹ Обичайният бизнес, бизнесът е както обикновено – бел. прев.

личен план. Темата ме развълнува още повече, защото се идентифицирам с финансовата сфера по много начини. Затова настоящата книга не е отмъщение. Тя представлява опит да отразя развитие, впечатления, факти и изводи така, както ги виждам и както ги оценявам. Ето защо това е една много лична книга.

През пролетта на 1979 г. пристигнах в Лондон и започнах работа в Ситито – във филиала на тогавашния ми работодател Дойче Банк. Голямата ми мечта беше да поживея няколко години в чужбина. Отначало възнамерявах да градя кариера в немската мрежа от филиали на банката, но сметките ми се объркаха заради заплахите на РАФ². Не беше възможно да работя в офис на клон или филиал. Алтернативата беше работа в някоя от банковите централи. Но аз не исках това, струваше ми се твърде далеч от истинския бизнес, търсех контакт с клиентите. Между другото престоят в чужбина ми даваше възможност да се откажа от ескорта и пак да съм си господарка.

До 1991 г. работих в Лондонското сити в кредитния бизнес с големи клиенти – отначало в Дойче Банк, а след това – в една австрийска банка. След това последва нещо съвсем друго: постъпих в отдела за анализ на една японска инвестиционна банка и след кратък престой в областта на сливанията и поглъщанията започнах работа като политически анализатор. Седем години по-късно, през лятото на 1998 г., по време на кризата в страните с бързо развиваща се икономика

² От нем. *Rote Armee Fraktion* – ляворадикална екстремистка организация, отговорна за убийства на хора и обири на банки – бел. прев.)

и свързаната с нея вълна от уволнения в Ситито пак се озовах на улицата. С известни усилия отново смених професията. Този път постъпих в предоставящата финансови услуги компания „Блумбърг“ като водеща по нейния телевизионен канал на немски език. Всички европейски телевизионни канали на „Блумбърг“ се намираха в Ситито и аз отново се оказах в познатата ми среда и имах близък контакт с хората от инвестиционното банкиране и управлението на фондове. През март 2009 г. „Блумбърг“ закри немския, както и други европейски телевизионни канали.

Над тридесет години имах възможност да трупам опит в три съвсем различни области на финансовия свят и започнах донякъде да разбирам как „тиктака“ Ситито. Така възникна идеята да събера в книга наблюденията и изводите си. Ще се радвам, ако „Пазар без морал“ направи по-ясни мисленето и порядките във финансовия свят и даде своя принос във водената днес дискусия как би трябвало да се промени той.

Постарах се да избягвам специализираната финансова терминология. Но за много от понятията няма „нормален“ превод и те са заети от английски език. Надявам се, че речникът в приложението ще ви бъде полезен.

И съпругът ми също като мен цял живот работи в Ситито. През годините при нас идваха познати, съседни и приятели, за да ни питат как да финансират това или онова, къде да получат най-изгодната ипотeka, как да финансират най-добре покупката на кола, как най-успешно да вложат дадена сума. Странно е колко много неща чухме, дори когато засегнатите не ни познаваха толкова добре. За повечето от тях беше

достатъчно, че работим в банка, за да ни се доверят. Сега всичко се преобърна на сто и осемдесет градуса. Прословутият продавач на коли на старо предаде на банкера щафетата на недоверието. Лоша тенденция. Банките се нуждаят от доверие, както хората от въздух. Без доверие те могат да фалират.

Доверието не се получава насила. Ако то продължи да липсва между банките и нас, гражданите и клиентите, ще се наложи да поискаме политиците да се намесят по-категорично отколкото може би им се струва, че е необходимо.

*Кент, януари 2010 г.
Сузане Шмит*

Първа глава

СЦЕНА: ЛОНДОНСКОТО СИТИ

Когато пристигнах в Лондон през май 1979 г., Маргарет Тачър току-що беше станала министър-председател. С избирането ѝ започна нова глава в политиката: дерегулация, приватизация, свиване на държавната администрация. Правителството на госпожа Тачър се опита и да наруши традицията на наследяване на елита – политически или финансов – и да разруши закостенелите структури. Всеки човек трябваше да получи шанс да се издигне, дори ако няма аристократичен произход и семейството му не е изпращало децата си поколения наред в Оксфорд или Кеймбридж. В общество, ориентирано към успеха, всеки трябваше да може сам да кове съдбата си. Това беше едно от основните убеждения на Маргарет Тачър.

По онова време Ситито със своите търговски банки и брокери беше изцяло в ръцете на аристократичните фамилии. Ако бащата се бе утвърдил някъде, в същата фирма постъпваше синът му или поне племенникът или синът на приятелско семейство. Търговските банки, от които по-късно произлизат инвестиционните банки, все още се занимаваха с класически банков бизнес.

Банките били създадени в края на Средновековието в Италия, за да финансират производството и търговията със селскостопански продукти. Тъй като лихварството било строго забранено от християнската църква и сделките с лихви и заеми можели да станат причина за отлъчване от църквата, отначало в банковия бизнес имало много евреи. Още повече че те нямали право да притежават земя и им било забранено да се занимават със занаяти. Затова с търговското, а по-късно и с инвестиционното банкиране, до ден днешен са свързани много еврейски фамилии и техните потомци. Между другото, много търговски банки са основани от евреи с немски произход.

Търговските банки финансират всевъзможни търговски сделки с помощта на дисконти на търговски ценни книжа. Търговията с благородни метали също е основен дял от бизнеса им. Те придобиват голямо значение в политиката благодарение на международните сделки с облигации, особено с държавни. Търговските банки стават едва ли не „лични банки“ на големите си клиенти – фирми и правителства! – които съветват по всякакви заплетени финансови въпроси, отпускат им кредити и извършват, например, публично предлагане на борсата или сливания. Железопътните компании, възникнали през 19-и век навсякъде в Европа и Америка, не биха имали такъв успех без финансирането от търговските банки.

Когато пристигнах в Лондон, там имаше около дузина важни търговски банки, най-известните от които „Морган Гренфел“ (Morgan Grenfell), „Варбург“ (Warburg), „Баринг Брадърс“ (Baring Brothers), „Сингер и Фридландер“ (Singer & Friedlander), „Флемингс“ (Flemings),

„Ротшилд“ (Rothschild) и „Шрьодерс“ (Schroders). „Ротшилд“ и занимаващият се с управление на активи клон на „Шрьодерс“ са независими и до днес, останалите или са купени, или са реструктурирани. Времето им отдавна отмина. Те не можаха да си осигурят нужния капитал за транзакциите, които ставаха все по-големи, а и необходимите инвестиции в технология и персонал надминаваха капитала, с който разполагаха.

„Морган Гренфел“ беше купен през 1989/1990 г. от Дойче Банк за около 2,7 млрд. марки. Дойче Банк искаше да си осигури умните англосаксонски глави; англосаксонското финансово ноу хау беше нещо задължително за всички, които искаха да успеят като глобални играчи в банковия бизнес. В Ситито обаче се шушукаше, че „Морган Гренфел“ е бил пред фалит и цената е била незаслужено висока. Дали в това има нещо вярно, или не: когато директорът на Дойче Банк Алфред Херхаузен, убит малко по-късно от терористи, съобщава на служителите в лондонския офис на „Морган Гренфел“ за планираното сливане, той неочаквано получава спонтанни аплодисменти. Хората от „Морган Гренфел“ са щастливи, че запазват работните си места, въпреки че от този момент нататък ще плават под флага на Дойче Банк. Шефът им Джон Крейвън дори е избран в управителния съвет на Дойче Банк.

По същото време при мероприятие в лондонския филиал на Дойче Банк за сливането се съобщава и на сътрудниците на Хилмар Копер, който впоследствие наследява Херхаузен. Тук реакциите са много по-критични. Хората се страхуват, че търговските банкери ще надделеят и се питат защо цената е била толкова

висока. Самата аз по това време вече не работех за Дойче Банк, но все още имах добри познати в различните отдели и бях добре информирана какво се случва и какви са настроенията там.

След няколко години и втората по големина тогава немска банка, Дрезднер Банк, купи една лондонска търговска банка – „Клайнворт Бенсън“ (Kleinwort Benson). Както знаем, през 2001 г. Дрезднер Банк премина към Алианц, а през 2009 – към „Комерцбанк“ (Commerzbank). Тя не успя (както всъщност и Дойче Банк) да интегрира в немската универсална банкова система елитарните и много по-високоплатени британски търговски и инвестиционни банкери. Това бяха (и все още са) два напълно различни свята. Едната страна завижда за високото заплащане и се стъписва пред готовността за риск и краткосрочното мислене; другата гледа презрително на бюрократичните, тромави и в нейните очи не много умни колеги.

Брокерите също изгубиха голяма част от значението си през 90-те години. Преди „големия взрив“ на голямата дерегулация на Ситито, извършена от Маргарет Тачър през 1986 г., бизнесът с акции беше изцяло в ръцете на брокерите и борсовите спекуланти. Брокерите препредаваха на борсовите спекуланти нарежданията за покупка и продажба на своите клиенти. Борсовите спекуланти бяха в действителност тези, които търгуваха и определяха пазара, но нямаша контакт с клиентите. „Големият взрив“ премахна разликата между брокери и спекуланти и за първи път позволи и чуждестранни институти да търгуват с акции. Освен това реформата предизвика и края на фиксираните цени на комисионните при търговията

с ценни книжа. Оттук нататък таксата, която трябва да плати възложителят за транзакцията на ценни книжа, чийто размер беше определян от Лондонската борса в зависимост от обема на поръчката, стана зависима от конкуренцията. Това беше сигнал за шурмуване на Ситито, което до този момент бе приемано от старите асове за непревземаема крепост. Дотогава думата „брокер“ се отнасяше за заможния мениджър от Ситито, който праща децата си в частно училище, членува в няколко изискани клуба и притежава скъпа вила в Съри. Съри е графство на югозапад от Лондон и все още се нарича „брокерският пояс“; там продължават да живеят мениджъри от Ситито.

Когато пристигнах в Лондон през 1979 г., Ситито изглеждаше много по-различно от днес. Там още се срещаха мъже с бомбета и чадъри. Малките чираци още тичаха по обяд с наръч чекове под мишница към клиринговата къща, където търговските банки отчитаха помежду си чековете. Ами обедите! На хубаво вино и бренди с клиентите се правеше обзор на последните политически събития, свързани с финансите и икономиката, а с кафето се обсъждаше бизнесът. Всичко това изискваше време, но беше цивилизовано и любезно.

Днес ни се струва като приказка, но е истина: през първите години с данъци се облагаше само половината от заплатата ми – на което завиждаха британските ми колеги. Така правителството стимулираше чужденците да работят в Ситито, за да го отвори за света. Днес то заедно с Ню Йорк безспорно е най-важният финансов център в света, навсякъде младите хора чакат на опашка, за да ги изпратят в лондонското Сити.

Но не само данъците, а и много други неща се про-

мениха оттогава в Ситито. Вече не се пие алкохол на обяд (а предимно безалкохолни напитки и вода), затова пък се наваксва вечер. Почистващите града фирми специално се организират, за да измият до следващата сутрин повръщаното от улиците. Благотворителни организации като самаритяните и хоспиталиерите за всеки случай паркират линейките си в петък вечер в Ситито, за да откарат бързо в околните болници жертвите на алкохола и наркотиците.

Бомбетата вече ги няма. А заедно с тях за съжаление изчезнаха и хубавите червени двуетажни автобуси, на които можеше да се качиш в движение. Тогаваникой не бързаше така както днес. Сега главен мотив на служителите е печеленето на пари, и то на първо място за да се напълни собствената сметка, а не тази на работодателя. Всичко започна в средата на 80-те години. По онова време Ситито за първи път затанцува танца около Златния телец. Всички се кланяха на Мамон – по 24 часа в денонощието. Хората печелеха пари и го демонстрираха. Намирах го за ужасно. Не беше за човек, закърмен с идеите на социалдемократията.

Днес в Ситито работят повече от 300 000 души, като 80 % от тях са заети в истинския финансов бизнес – банки, осигурителни компании, компании за управление на активи и пасиви и в други финансови институти и предприятия, извършващи финансови услуги. И всички се блъскат към „Квадратната миля“ (Square Mile), както наричат Ситито, защото е разположено на около една квадратна миля. Това никак не е много от географска гледна точка и ако човек пожелает, може навсякъде да стигне пеша, дори много по-бързо отколкото с такси, метро или автобус.

ОТ КАНАРИ УОРФ ДО МЕЙФЕЪР

Днес Ситито не е единственото място в Лондон, на което са събрани банките. На седем километра надолу по Темза се намира Канари Уорф. Първите офиси се разполагат там в началото на деветдесетте години, а в момента в тях работят около 90 000 души. В Канари Уорф са офисите на много от банките, за които четем в медиите от началото на кризата и които днес нямат добра слава. Например „Лимън Брадърс“ (сега „Номура“), „Мерил Линч“ (сега „Банк ъф Америка“), „Ситигруп“ (сега с една трета държавна собственост), „Барклейс“ (Barclays) и „Хонконгската и Шанхайска банкова корпорация“ (HSBC, преди Hongkong and Shanghai Banking Corporation, според класацията на „Форбс“ от 2009 г. най-голямата банкова корпорация в света). Някога на това място са се намирали пристанищните докове. Името си Канари Уорф дължи на складовете за плодове, пристигащи от Канарските острови.

В Канари Уорф работят огромен брой инвестиционни банкери, затова там има много скъпи и прескъпи магазини и ресторанти. Все още обаче целият квартал изглежда като току-що слязъл от чертожната дъска и има доста стерилен вид. Транспортната мрежа също е още твърде лоша. Но наблизко все пак има малко летище, откъдето човек бързо да може да отскочи на делова среща на континента. В някои от огромните офис сгради (в Канари Уорф се намират трите най-високи сгради в цялото кралство) работят около 9000 души, помещенията са с великански размери и са идеално пригодени за нуждите на банките. Затова и заради значително по-ниските наеми в срав-

нение със Ситито Канари Уорф е предпочитан от големите инвестиционни банки.

Много банкери работят през последните години и на двете места и когато казват за някого, че работи в Ситито, или когато изобщо става дума за Ситито, имат предвид и Канари Уорф. Още не съм срещнала обаче някого, който да не предпочита Ситито за работно място. Наскоро видях един познат, който преизпълнен с гордост ми разказа за чудесната си нова работа. След като му честитих, той поясни, че най-хубавото било, че отново се е преместил от Канари Уорф в Ситито.

В последните години офисите на нашите действащи лица се концентрират на още едно място – Мейфеър в западните покрайнини на Лондон. Мениджърите на хедж фондовете са се разположили в този изискан и скъп квартал. Тук е много по-приятно отколкото в Ситито, да не говорим пък за Канари Уорф. Пътуването до летище „Хийтроу“ е доста по-кратко, театрите и добрите ресторанти са наблизко. А и домовете на наистина богатите мениджъри на хедж фондове не са далеч – често са на някой от прекрасните стари площици и имат просторни частни градини. Да ходиш пеш до офиса си, да притежаваш градина наред с Лондон и да вечеряш на няколко пресечки от дома и работата си – това е доказателството, че си част от най-изтънчения елит.

ПЪТУВАНЕТО И ДРУГИ УДОБСТВА

Едно от най-важните предимства на Ситито е транспортът. Под него преминават всякакви линии на метрото, а към тях трябва да добавим и трите гари, на кои-

то пристигат влакове от графствата Източен Съсекс, Кент, Есекс и Съфолк. Метрото е толкова претъпкано в пиковите часове, че хората са принудени да се притискат едни в други; най-добре е да наведат глави надолу, защото иначе си дишат в лицата. Често човек трябва да пропусне две-три влакчета, защото просто не може да се вмъкне вътре. През лятото във вагоните не са рядкост температури от над 40 градуса. Понеже няма климатична инсталация, смърди ужасно. Няма по-мек израз за това. Градската управа от десетилетия не е инвестирала в инфраструктурата на метрото.

Същото важи и за железниците. Те наистина са приватизирани по времето на Маргарет Тачър, но железопътните компании предпочитат да трупат печалби, вместо да модернизират влакове и коловози. През последните двадесет години почти всеки ден пътувах с влак до Лондон. Според местоположението на офиса ми ежедневно се нуждаех от час и половина-два, за да стигна до града, и още толкова, за да се върна вкъщи. Това само по себе си е достатъчно лошо, но когато на всичкото отгоре влаковете не пътуват или се движат с голямо закъснение, защото есенната шума е затрупала релсите или пък са заледени, или пък няма достатъчно персонал, тогава си стресиран още преди началото на работния ден.

Пътуването с градския транспорт е проблем не само за Ситито, а и за цял Лондон. Колата не е алтернатива. Заради задръстванията с автомобил понякога се пътува двойно по-бавно, а и малкото обществени паркинги са плашещо скъпи за повечето хора. Паркирането срещу „Блумбърг“ накрая струваше 35 паунда (приблизително 40 евро) на ден.

През уикенда Ситито се превръща в призрачен град. Рядко ми се налагаше да работя в събота и неделя и тогава винаги си спомнях за една книга, впечатлила ме в младежките години – прочутия през 60-те години роман на Невил Шут „На брега“. Радиоактивни облаци се носят над земното кълбо. Те не причиняват нищо на неживата материя, но хората и животните измират. Точно така изглежда Ситито в неделя. Ако човек има късмет, може да види няколко заблудени туристи, но иначе няма жива душа, всички магазини и заведения са затворени. Има нещо страшно и призрачно в това.

Докато през седмицата в най-натоварените часове и по обед придвижването става бавно, защото има твърде много коли, през уикенда Ситито принадлежи на своите обитатели. Днес те са само 8000 – колкото в едно по-голямо село. А в миналото Ситито е било всъщност Лондон. Около 1700 г. то е наброявало над 200 000 жители. Още могат да се видят дори останките от старото римско укрепление от II в. Тук, разбира се, е и Тауър (Лондонската кула), в която се съхраняват кралските бижута, както и прелестната Гилдхол (Guildhall) от първата половина на XV в., където днес се помещава управата на Ситито и която се използва при церемонии.

В близост се намират петдесетина черкви, най-известната от които е катедралата „Сейнт Пол“ (св. Павел е патронът на Ситито). Повечето храмове са от XVII и XVIII в., но има и няколко по-стари – от XII и XIII в. Със средновековните си тесни улички и начупени пасажи Ситито е единствено по рода си: криваш два пъти и изведнъж буботещото движение и

гъмжилото от хора остава зад гърба ти и се озоваваш във вътрешно дворче или хубава градинка. Стресът от работата се заменя от пълна тишина, сякаш човек се е върнал назад във времето, настъпва завладяващо спокойствие. Дойде ли време за връщане, правиш само няколко крачки и отново те заливат шумът и забързаният ритъм.

В Ситито дори можеш да се любиш на природата. Няколко години работих в отвратителна сграда от 60-те години. Но пред нея се намираше малка градинка – някогашно гробище, която не можеше да се застроява. Там растеше гигантско индианско бобово дърво, на което наесен винаги се събираха скорци. Вдигаха голяма шумотевица. После изведнъж изчезваха, за да се появят отново следващия следобед.

ПРИНОСЪТ НА СИТИТО ЗА БРУТНИЯ ВЪТРЕШЕН ПРОДУКТ

В Ситито се произвеждат около четири процента от БВП на Великобритания. Целият британски финансов сектор има принос от 9–10 % – малко повече, отколкото се пада на същия сектор в САЩ (приблизително 8 %). В Германия финансовите услуги произвеждат много по-малко – само 4 % от БВП, т.е. толкова, колкото постига само Ситито.

Интересно е да проследим как се е променил приносът към БВП на различните клонове в икономиката след 1997 г., когато на власт идват лейбъристите на Тони Блеър. Тогава промишленото производство осигу-

гурява цели 20 % от приходите от цялата икономика. В края на 2009 г. неговият дял се е стопил почти наполовина – 11 %. Следователно, и при лейбъристкото правителство, както и при консервативното управление на Маргарет Тачър, се извършва икономическа структурна промяна към общество, доминирано от услугите. В САЩ промишленото производство продължава да представлява 20 % от БВП, в Германия са дори 30 %. За сметка на това британският сектор на недвижимите имоти рязко е нараснал – от почти 13 на 16 %, което между другото е следствие от огромния британски имотен балон.

Така наречената финансиализация е много по-напреднала във Великобритания и САЩ отколкото в Германия. Понятието е създадено по аналогия с думата „индустриализация“, появила се през втората половина на XIX в. и обозначава нарастващото влияние на финансовите пазари и на цялата финансова сфера не само върху икономиката на дадена страна, но и върху личния живот на нейните граждани. Промяната в значението на финансовия сектор накратко може да се обобщи така: финансовите пазари са нараснали неограничено; сред компаниите, работещи във финансовата сфера, като банки, инвестиционни фондове, застрахователни компании, доминират големите институции; броят на финансовите продукти нараства експлозивно; в предприятията от реалната икономика днес обикновено финансовото ръководство е на второ място след директора (преди втората позиция често заемаше директорът по маркетинга или по разработката на новите продукти); акционерната добавена стойност и мисълта за реализирания доход са водещи; доходи-

те на частните домакинства все повече се осигуряват от финансовите активи, а не от труд.

Предимствата и недостатъците на финансиализацията са предмет на широк дебат сред икономистите. Тук е достатъчно да отбележим, че и във Великобритания, и в САЩ финансиализацията е на значително по-високо ниво в сравнение с Германия например и че приносът към БВП на финансовите институти в тези две държави също е по-голям. Затова не е чудно, че британското и американското стопанство пострадна особено тежко от кризата на финансовите пазари (в двете страни се спуска освен това и балонът на недвижимите имоти).

Ето защо британските политици всячески се опитват да запазят първостепенната роля на Ситито като европейско финансово средище и възприемат като твърде строго финансовото регулиране. Това важи както за лейбъристите, така и за консерваторите. Британският министър-председател Гордън Браун, още докато беше канцлер на хазната, т. е. министър на финансите (1997–2007), се обяви за регулиране с лека ръка (*light touch*) и с удоволствие поучаваше своите колеги на континента, независимо дали искаха да го чуят, или не. Затова в сегашната криза много хора сочат именно към него: „Браун много помогна на банките да пропилят парите ни“.

Сега, след мащабните спасителни мерки, след особено драматичното сриване на британската конюнктура и след огромния бюджетен дефицит, правителството се поотдръпва. При опита да се стегнат банките в по-тесен корсет от бонуси обаче става дума по-скоро за козметични мерки, целящи да уталожат

народния гняв и да осигурят по-добри изходни позиции за предизборната борба през пролетта на 2010 г. Не подлежи на съмнение, че британското правителство няма да направи нищо, което би застрашило водещата роля в Европа на лондонското Сити, може би дори с цената на нови банкови безредици.